

**E. GÜNGÖR, Ş. BEKTAŞ, A. CİHAN**

*SB Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İSTANBUL*

**Giriş:** Hastane enfeksiyonları (nozokomiyal enfeksiyonlar), sağlık hizmetiyle ilişkili olarak yatan hasta, sağlık personeli veya ziyaretçilerde ortaya çıkan enfeksiyonlardır. Hastane enfeksiyonlarına neden olan etkenlerin antibiyotik direncindeki artış ve bu dirençli patojenlerin üniteler ve hastaneler arasında yayılımı, tedavi başarısızlıklarına, hasta morbiditesi ve mortalitesinde artışa, hastanede kalış süresinin hasta başına 7-10 gün uzamasına bu ise hasta yatış süresinin artması, para ve işgücü kaybına yol açmaktadır.

**Amaç:** Sağlık hizmeti ile ilişkili olarak yatan hasta, sağlık personeli ve ziyaretçilerinde ortaya çıkan veya çıkabilecek hastane enfeksiyonlarını kurallar ile minimize etmek ve önlemektir.

**Uygulama:** SB Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi içinde bulunan tüm alanlar, alan tanımları ve hijyen kuralları ile ayrılmıştır. Alan tanımları içerisinde; temiz alan (Mavi), yarı steril alan (Sarı), steril alan (Kırmızı) ve aseptik alan (Yeşil) bulunmaktadır.

**Sonuç:** Alan tanımlarına ve kurallarına geçildikten sonra hastane genelinde hastane enfeksiyon hızı düşmüştür. Örnek aşağıda yoğun bakımların hastane enfeksiyon hızı verilmiştir.

#### **KAYNAKLAR**

1. Alan S. “Hastane Enfeksiyonlarından Korunmada Birimlerin Yapılanma, Havalandırma, Temizleme ve Dezenfeksiyon Esasları”, hastane enfeksiyonları korunma ve kontrol sempozyumu Ocak 2008.
2. Gülay Z. “Hastane Enfeksiyonları ve Önemi”, VIII. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi, Ekim 2007, KENTER M. “Hastanede Steril Alan Planlama Kriterleri”, Aralık 2001 [www.das.org.tr](http://www.das.org.tr), Ulusal Hastane Enfeksiyon Kontrol Birimi, Raporlama.

**Tablo 1. Hemşirelik bakımı, steril ve nonsteril uygulamalar**

Uygulamalar	Temiz alan	Yarı steril alan	Steril alan	Aseptik alan
Tedavi uygulamaları (medikal, oral, topikal, IV, IM vb.)	Normal K.-N	Normal K.-N	Yarı K.-N	Tam K.-N
Yaşam Bulguları	Normal K.-N	Yarı K.-S	Yarı K.-N	Tam K.-N
Hastaya yapılan girişim (üriner, santral-venöz, arteriyal girişim, nazogastrik vb.)	Normal K.-N	Yarı K.-S	Tam K.-S	Tam K.-S
Pansuman	Normal K.-N	Yarı K.-S	Tam K.-S	Tam K.-S
Hasta bakım işlevleri yerine getirilirken (vücut bakımı, göz, kulak, burun, meme, perine vb.)	Normal K.-N	Yarı K.-N	Tam K.-N	Tam K.-S
Hasta mobilizasyonu	Normal K.-N	Yarı K.-N	Tam K.-N	-
Hasta transferi	Normal K.-N	Yarı K.-N	Tam K.-N	Tam K.-N
Küçük müdahale (varis tedavisi, ekzisyon vb.)	Yarı K.-S	Yarı K.-S	Tam K.-S	Tam K.-S
Ameliyat	-	-	Tam K.-S	Tam K.-S

N: Temiz ve asepsi kurallarına uymayı gerektirir, S: Steril malze kullanımı gerektirir, Normal Koruma: El Hijyeni ve Eldiven kullanımıdır.  
Yarı Koruma: El Hijyeni ve eldiven kullanımı, box önlüğü, maske (gerekli hallerde) kullanımıdır.  
Tam Koruma: El Hijyeni, eldiven kullanımı, box önlüğü, bone, maske, gözlük (gerekli hallerde) kullanımıdır.

**Tablo 2.**

Açıklama	Yatan hasta	Hasta günü	İnfeksiyon sayısı	Hİ hızı %	Hİ dansitesi
Yoğun bakımlar da alan tanım ve kurallarına geçmeden önceki Hİ hızları (2008 Ocak-Eylül)	248	1.336	22	8.87	16.47
Yoğun bakımlarda alan tanım ve kurallarına geçtikten sonraki Hİ hızları (2008 Ekim-2009 Şubat)	202	930	8	3.96	8.60

HI: Hastane infeksiyonu.